

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหากฎหมายตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑

ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (บริษัทรองเท้าบาจา

แห่งประเทศไทย จำกัด ผู้ได้รับหนังสือรับรองการประกอบ

ธุรกิจอุตสาหกรรม จะตั้งสำนักงานสาขาเพื่อทำการค้าปลีก

ค้าส่งหรือส่งออกซึ่งสินค้าที่ตนเองจะต้องขอหนังสือรับรองอีกหรือไม่)

กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือ ที่ พณ.๐๕๐๖/๒๖๗๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กระทรวงพาณิชย์ได้รับรายงานจากกรมทะเบียนการค้าว่า บริษัทรองเท้าบาจาแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทต่างตัวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. หมวด ๒ (๑๗) แล้ว ได้ยื่นขออนุญาตตั้งสำนักงานสาขาเพื่อทำการค้าปลีกรองเท้าที่บริษัทฯ เป็นผู้ผลิตขึ้นเองเพิ่มขึ้นอีกสาขาหนึ่ง จึงมีปัญหาวว่า บริษัทดังกล่าว ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรมตามบัญชี ข. หมวด ๒ มิใช่เป็นผู้ประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรมตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) จะทำการค้าปลีก ค้าส่งหรือส่งออกซึ่งสินค้าที่ตนเป็นผู้ผลิตขึ้นเองโดยไม่ต้องขอหนังสือรับรองเพื่อทำการค้าปลีก ค้าส่งหรือส่งออกอีกได้หรือไม่ โดยทางเจ้าหน้าที่กรมทะเบียนการค้าได้พิจารณาปัญหานี้แล้วมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่ายดังนี้

ฝ่ายแรกเห็นว่า เนื่องจากคำว่า “ธุรกิจ” ตามข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หมายความว่า “การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรมหัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่น เป็นการค้า” ดังนั้น การผลิตตามบัญชี ข. หมวด ๒ ที่จะถือเป็นการค้าได้ ย่อมหมายถึงเฉพาะการผลิตเพื่อการค้าเท่านั้น และการที่ผู้ผลิตสินค้าขึ้นก็เพื่อนำออกจำหน่ายโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นการส่งออก ค้าส่งหรือค้าปลีกก็ตาม โดยไม่ต้องคำนึงว่าการค้าปลีกจะดำเนินการอย่างกว้างขวางเพียงใด ฉะนั้น เมื่อได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. หมวด ๒ แล้วย่อมดำเนินการประกอบธุรกิจการค้าปลีกตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) ได้โดยอัตโนมัติ

ฝ่ายที่สองเห็นว่า ผู้ผลิตตามบัญชี ข. หมวด ๒ ถูกจำกัดขอบเขตการจำหน่ายสินค้าที่ตนผลิตได้เพียงการจำหน่ายสินค้าออกจากโรงงานตามปกติวิสัย ซึ่งได้แก่ การค้าส่งหรือส่งออกเท่านั้น ส่วนการค้าปลีกจะกระทำมิได้เว้นแต่จะได้อยู่ในขอบเขต ณ โรงงานหรือสำนักงานใหญ่เท่านั้น แต่การค้าปลีกให้แก่ประชาชนทั่วไปโดยตั้งสาขารขึ้นในสถานที่ต่าง ๆ ย่อมมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจทางพาณิชยกรรมตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) เพราะการจัดตั้งสาขาค้าปลีกจะต้องลงทุนซื้อ เช่า ตกแต่งอาคาร ซึ่งไม่เกี่ยวกับการผลิต และหากกฎหมายประสงค์จะให้ผู้ผลิตทำการค้าปลีกได้ด้วย ก็คงจะไม่บัญญัติเรื่องการค้าปลีกไว้ในบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) อีกทั้ง

เจตนารมณ์ของกฎหมายก็เห็นได้ชัดว่าประสงค์จะควบคุมการค้าปลีกของคนต่างด้าวเพราะเป็นกิจการที่คนไทยสามารถทำได้ เช่น การประกอบธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. หมวด ๑ (๓) กฎหมายยังกำหนดให้ทำการค้าปลีกได้เฉพาะสินค้าประเภทเครื่องจักร เครื่องกล และเครื่องมือเท่านั้น เท่ากับห้ามมิให้คนต่างด้าวจดทะเบียนการค้าปลีกสินค้าอื่นๆ นอกจากนี้ยังได้กำหนดเรื่องการเพิ่มปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นๆ เกินกว่าร้อยละสามสิบหรือตั้งสาขาของธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้นไว้เป็นพิเศษตามข้อ ๓๐ (๒) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ด้วย ฉะนั้น การที่ได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. หมวด ๒ จึงไม่ครอบคลุมถึงการค้าปลีกตามบัญชี ข.หมวด ๓ (๑) ด้วย

กระทรวงพาณิชย์จึงได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทะเบียนการค้า) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า บริษัทรอนแทบاجาแห่งประเทศไทย จำกัด ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๔๙๓ โดยมีผู้ถือหุ้นเป็นคนต่างด้าวร้อยละหกสิบห้า และได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตรองเท้าชนิดต่างๆ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ กับได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ตามบัญชี ข. หมวด ๒ (๑๗) ทำการผลิตรองเท้า ก่อนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ใช้บังคับบริษัทฯ มีสาขาอยู่แล้ว ๒๘ สาขา หลังจากประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับ คือตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ถึงปัจจุบันบริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้ตั้งสาขาเพิ่มขึ้นอีก ๒๐ สาขา รวมเป็นสาขาทั้งสิ้น ๔๘ สาขา ขณะนี้บริษัทฯ ได้ยื่นขออนุญาตตั้งสาขาที่ ๔๙ เพื่อทำการค้าปลีกรองเท้าที่บริษัทเป็นผู้ผลิตขึ้นเอง จึงมีปัญหว่า บริษัทฯ จะต้องขอหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) คือ การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรมประเภทการค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค. หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาคำว่า “ธุรกิจ” และบัญชีท้ายในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ เห็นได้ว่าการประกอบกิจการอุตสาหกรรมและการประกอบกิจการพาณิชย์กรรมเป็นธุรกิจคนละประเภทและในบัญชี ก.บัญชี ข. และบัญชี ค. ได้แยกการประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมและทางพาณิชย์กรรมไว้แต่ละหมวด ดังจะเห็นได้ว่าการผลิตรองเท้าเป็นการประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมตามบัญชี ข. หมวด ๒ (๑๗) ส่วนการค้าปลีกสินค้าเป็นการประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรมตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) ซึ่งเป็นธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวประกอบ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาตไว้ แต่สำหรับผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวอยู่ก่อนแล้ว ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ข้อ ๓๐ กำหนดว่า ถ้าจะประกอบธุรกิจต่อไปจะต้องได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าภายในเวลาที่กำหนด ดังนั้น การที่บริษัทฯ จะตั้งสาขาเพื่อทำการค้าปลีกรองเท้าที่บริษัทฯ ผลิต

ขึ้นเองจึงต้องได้รับหนังสือรับรองตามข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ อีกชั้นหนึ่งด้วย เพราะบริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม อันเป็นธุรกิจคนละประเภทกับการขายปลีกสินค้าซึ่งเป็นธุรกิจประเภทพาณิชย์กรรม และไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายยกเว้นให้ผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมประกอบธุรกิจการค้าปลีกได้โดยอัตโนมัติ ส่วนการค้าส่งและการส่งออกก็เช่นเดียวกัน การที่ผู้ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมจะทำการค้าส่งหรือส่งออกสินค้าซึ่งตนเป็นผู้ผลิตได้จะต้องได้รับหนังสือรับรองหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี จากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าก่อน เพราะกฎหมายได้บัญญัติให้การค้าปลีก ค้าส่งและส่งออกเป็นกิจการที่ต้องได้รับหนังสือรับรองหรือใบอนุญาต และแยกเป็นกิจการแต่ละประเภทซึ่งอยู่ต่างบัญชีกัน และมีได้บัญญัติให้การผลิตหมายความรวมถึงการจำหน่ายด้วย

แต่เนื่องจากมีกรรมการร่างกฎหมาย (คณะที่ ๕) บางท่านไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าวและไม่ติดใจที่จะทำความเห็นแย้ง แต่ได้เสนอเป็นข้อสังเกตต่อเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญที่น่าจะมีการพิจารณาทบทวนโดยที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย โดยเห็นว่าบริษัทรองเท้าบาจาแห่งประเทศไทย จำกัด ย่อมทำการค้าปลีก ค้าส่งหรือส่งออกซึ่งรองเท้าที่บริษัทฯ ผลิตได้โดยไม่ต้องได้รับหนังสือรับรองหรือใบอนุญาตเพื่อทำการค้าปลีก ค้าส่งหรือส่งออกอีกชั้นหนึ่ง เพราะนิยามคำว่า “ธุรกิจ” ในข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หมายถึงการประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการหรือกิจการอื่น เป็นการค้า ดังนั้น การประกอบอุตสาหกรรมที่จะเป็นธุรกิจตามความหมายของกฎหมายนี้จึงต้องเป็นการผลิตสินค้าเพื่อขาย หากมิใช่เป็นการผลิตเพื่อขายก็ไม่อยู่ในความหมายดังกล่าว เมื่อผู้ประกอบธุรกิจได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตตามบัญชี ข. หมวด ๒ ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ จึงย่อมทำการขายสินค้าที่ตนผลิตได้โดยไม่ต้องขออนุญาตอีก สำหรับการค้าปลีกหรือค้าส่งซึ่งตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวกำหนดให้เป็นการประกอบธุรกิจประเภทพาณิชย์กรรมนั้น น่าจะหมายถึงผู้ที่ประกอบการค้าปลีกหรือค้าส่งเพียงอย่างเดียวโดยมิได้เป็นผู้ผลิตสินค้านั้น เพราะถ้าตีความว่าผู้ผลิตจะต้องขออนุญาตทำการค้าสินค้าที่ตนผลิตอีกชั้นหนึ่งก็จะเป็นธรรมแก่ผู้ผลิต เนื่องจากการได้รับอนุญาตให้ขายสินค้านั้นหรือไม่ เป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ การตีความว่าบริษัทรองเท้าบาจาแห่งประเทศไทย จำกัด จะต้องได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจประเภทค้าปลีกค้าส่งหรือส่งออกอีกชั้นหนึ่งด้วยจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะการขอหนังสือรับรองตามข้อ ๓๐ วรรคสองจะต้องขอภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ใช้บังคับ มิฉะนั้นให้ถือว่าไม่ประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ซึ่งในขณะนี้ก็ล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวไปแล้ว

เนื่องจากกรรมการร่างกฎหมายในคณะมีความเห็นแตกต่างกันในสาระสำคัญ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๔ (๓) และ (๔)^๑ แห่งระเบียบ

^๑ ข้อ ๑๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวและได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทะเบียนการค้า) แล้ว เห็นว่า เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวโดยแยกธุรกิจต่าง ๆ ออกตามบัญชี ก. บัญชี ข. และบัญชี ค. โดยให้ธุรกิจตามบัญชี ก. และบัญชี ข. เป็นธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวประกอบ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต และธุรกิจตามบัญชี ค. เป็นธุรกิจที่จะประกอบได้เมื่อได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้า^๑ แต่สำหรับผู้ประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. และบัญชี ค. อยู่แล้วก่อนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ใช้บังคับข้อ ๓๐^๒ ได้กำหนดให้ผู้นั้นประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้เมื่อได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้า แต่ห้ามมิให้ผู้ได้รับหนังสือรับรองเพิ่มปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของ

(๓) ความเห็นของกรรมการร่างกฎหมายในคณะแตกต่างกันในสาระสำคัญ แต่กรรมการร่างกฎหมายมิได้ขอให้มีการประชุมใหญ่ตามข้อ ๑๓ (๒)

(๔) เมื่อเห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ หรือผลของการวินิจฉัยอาจกระทบกระเทือนต่อวิถีทางปฏิบัติราชการอันก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะหรือระบบบริหารราชการเป็นส่วนใหญ่

^๒ ข้อ ๔ ภายใต้อำนาจข้อ ๗ ทวิ ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจ ดังต่อไปนี้

(๑) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. หรือบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต พระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดเงื่อนไขประการใดก็ได้

(๒) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชี ค. ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

^๓ ข้อ ๓๐ คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ อยู่แล้วในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดี ซึ่งต้องอยู่ภายในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ธุรกิจตามบัญชี ก. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้อีกสองปีนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

(๒) ธุรกิจตามบัญชี ข. และ ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้โดยไม่มีกำหนดเวลา แต่ห้ามมิให้ผู้รับหนังสือรับรองเพิ่มปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นในรอบปีบัญชีต่อไป เกินกว่าร้อยละสามสิบของปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นตามที่ปรากฏหลักฐานทางบัญชีในรอบปีบัญชี พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตั้งสาขาของธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้นจากที่ปรากฏหลักฐานในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

คนต่างด้าวดังกล่าวในวรรคหนึ่งจะขอหนังสือรับรองได้ จะต้องได้ประกอบธุรกิจนั้นมาโดยมีรายได้ติดต่อกันตามปกติวิสัยของธุรกิจนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเป็นระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งปี แต่อธิบดีเห็นว่าได้ประกอบธุรกิจนั้นมาเป็นหลักฐานเพียงพอแล้ว การขอหนังสือรับรองผู้ประกอบธุรกิจจะต้องยื่นคำขอตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจมิได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป

ธุรกิจนั้นเกินกว่าร้อยละสามสิบของปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตั้งสำนักงานสาขาเพิ่มขึ้น เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้า และประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวได้ให้ความหมายของคำว่า “ธุรกิจ”^๔ ไว้ในข้อ ๓ ว่า หมายถึง “การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่น เป็นการค้า” การประกอบอุตสาหกรรมที่ถือว่าเป็นธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จึงหมายถึงการผลิตสินค้าเพื่อการค้า หากมิใช่เป็นการผลิตสินค้าเพื่อการค้า เช่น การผลิตเพื่อแจกจ่ายหรือใช้สอยส่วนตัวหรือผลิตเพื่อการกุศล ย่อมไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “ธุรกิจ” ดังกล่าว และหากตีความว่า การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้หมายถึงการผลิตสินค้าเท่านั้น ไม่รวมถึงการขายด้วยแล้ว การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมตามบัญชี ข. หมวด ๒ เช่น การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือฮาร์ดบอร์ด ตาม (๑๖) ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวก็จะผลิตได้แต่ไม้อัดและไม้ที่กำหนดไว้เท่านั้น ไม่อาจนำออกขายปลีกขายส่งหรือส่งออกได้ ซึ่งการแปลกฎหมายในลักษณะเช่นนี้จะเป็นการแปลกฎหมายไปในทางที่ไม่เป็นผลสำหรับการผลิตรองเท้าเป็นการประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมตามบัญชี ข. หมวด ๒ (๑๗) คือ “การผลิตเครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้า นอกจากการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ” การผลิตรองเท้าที่อยู่ในความควบคุมของประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จึงหมายถึงการผลิตรองเท้าเพื่อการค้าหรือจำหน่าย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายปลีกหรือจำหน่ายส่งก็ตาม

สำหรับธุรกิจการค้าปลีกสินค้าตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑)^๕ กิติ ตามบัญชี ค. หมวด ๑ (๓)^๖ กิติและธุรกิจการค้าส่งตามบัญชี ค. หมวด ๑ (๑)^๗ ซึ่งเป็นธุรกิจที่มุ่งหมายจะห้ามคนต่างด้าวประกอบนั้น หมายถึงธุรกิจการค้าปลีกหรือค้าส่งสินค้านั้น ๆ โดยเฉพาะ กล่าวคือซื้อสินค้านั้นมาไม่ว่าจะเป็นการซื้อจากผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ขายส่ง ผู้ขายส่งอื่นหรือผู้ขายปลีกอื่นก็ตาม แล้วนำสินค้านั้นออกขายปลีกหรือขายส่ง ฉะนั้น ผู้ทำการขายปลีกหรือขายส่งสินค้าที่ตนผลิตขึ้นเองจึงมิใช่ผู้ทำการค้าปลีกหรือค้าส่งตามเจตนารมณ์ของประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

^๔ ข้อ ๓ ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่น เป็นการค้า

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ หมวด ๓ การประกอบธุรกิจทางพาณิชยกรรม

(๑) การค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.

^๖ หมวด ๑ การประกอบธุรกิจทางพาณิชยกรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกลและเครื่องมือ

^๗ หมวด ๑ การประกอบธุรกิจทางพาณิชยกรรม

(๑) การค้าส่งสินค้าทุกชนิดในประเทศนอกจากที่ระบุในบัญชี ก.

นอกจากนี้ มาตรา ๓^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบกิจการที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งบัญญัติให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนซึ่งประกอบธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ข.ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ประกอบธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนได้เท่าที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เมื่อได้แจ้งการได้รับการส่งเสริมการลงทุนและได้รับหนังสือจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าแล้ว และข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทรอนแท็บาจาแห่งประเทศไทย จำกัด ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตรองเท้าชนิดต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ตามบัตรส่งเสริมของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเลขที่ ๔๒๘๐/๒๕๒๑ ซึ่งแม้ว่าในบัตรส่งเสริมดังกล่าวจะระบุเพียงว่าส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตรองเท้าชนิดต่าง ๆ ไว้เท่านั้น โดยมีได้ระบุไว้ว่า “เพื่อการค้า” หรือ “เพื่อจำหน่าย” ไว้ด้วยก็ตาม ก็ต้องถือว่าหมายความว่าความถึงการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตรองเท้าชนิดต่าง ๆ เพื่อการค้าหรือเพื่อจำหน่าย ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายปลีกหรือจำหน่ายส่งหรือจำหน่ายไปต่างประเทศก็ตาม

โดยเหตุนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) จึงเห็นว่า บริษัทรอนแท็บาจาแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้ได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. หมวด ๒ (๑๗) และได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตรองเท้าไว้แล้ว ย่อมทำการค้าปลีก ค้าส่ง หรือส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ซึ่งรองเท้าที่ตนผลิตได้ โดยไม่ต้องขอหนังสือรับรองตามข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ อีก

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๖

^๔ มาตรา ๓ คนต่างด้าวผู้ใดได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน และกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นเป็นธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ก็ให้คนต่างด้าวผู้นั้นประกอบธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเท่าที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นได้ เมื่อได้แจ้งการรับการส่งเสริมการลงทุนและได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าแล้ว